

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

9 päivänä marraskuuta 2017*

Muutoksenhaku – Valtiontuki – SEUT 107 artiklan 1 kohta – Julkinen yleisradiopalvelu – Tanskan viranomaisten toteuttamat toimenpiteet tanskalaisen yleisradioyhtiön TV2/Danmarkin hyväksi – Valtiontuen tai valtion varoista myönnetyn tuen käsite – Altmark-tuomio

Asiassa C-657/15 P,

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, joka on pantu vireille 7.12.2015,

Viasat Broadcasting UK Ltd, kotipaikka West Drayton (Yhdistynyt kuningaskunta), edustajinaan M. Honoré ja S. Kalsmose-Hjelmborg, advokater,

valittajana,

ja jossa muina osapuolina ovat

TV2/Danmark A/S, kotipaikka Odense (Tanska), asiamiehenään O. Koktvedgaard, advokat,

kantajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

Euroopan komissio, asiamiehinään B. Stromsky, T. Maxian Rusche ja L. Grønfeldt, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa, ja

Tanskan kuningaskunta, asiamiehenään C. Thorning, avustajanaan R. Holdgaard, advokat,

väliintulijana ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja R. Silva de Lapuerta (esittelevä tuomari) sekä tuomarit C. G. Fernlund, A. Arabadjiev, S. Rodin ja E. Regan,

julkisasiamies: M. Wathelet,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 30.5.2017 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

* Oikeudenkäyntikieli: tanska.

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Viasat Broadcasting UK Ltd (jäljempänä Viasat) vaatii valituksessaan unionin tuomioistuinta kumoamaan osittain unionin yleisen tuomioistuimen 24.9.2015 antaman tuomion TV2/Danmark v. komissio (T-674/11, EU:T:2015:684, jäljempänä valituksenalainen tuomio), jossa tämä yhtäältä kumosi Tanskan toimenpiteistä (C 2/03) TV2/Danmarkin hyväksi annetun komission päätöksen 2011/839/EU (EUVL 2011, L 340, s. 1; jäljempänä riidanalainen päätös) siltä osin kuin komissio oli katsonut, että TV2/Danmarkille TV2-Fondenin välityksellä maksetut vuosien 1995 ja 1996 mainostulot olivat valtiontukea, ja toisaalta hylkäsi muilta osin TV2/Danmark A/S:n kanteen, jossa vaadittiin kyseisen päätöksen osittaista kumoamista.

Asian tausta

- 2 TV2/Danmark on vuonna 1986 perustettu tanskalainen yleisradioyhtiö. Se oli aluksi muodoltaan itsenäinen valtionyritys, mutta se muutettiin kirjanpidollisin ja verotuksellisin vaikutuksin 1.1.2003 alkaen osakeyhtiöksi. TV2/Danmark on toinen julkinen televisioasema Tanskassa, kun taas ensimmäinen on Danmarks Radio.
- 3 TV2/Danmarkin tehtävänä on tuottaa ja lähettää valtakunnallisia ja alueellisia televisio-ohjelmia. Ohjelmat voidaan lähettää muun muassa radiolaitteistoilla taikka satelliitin tai kaapelin välityksellä. Tanskan kulttuuriministeri vahvistaa TV2/Danmarkille kuuluvat julkisen palvelun velvoitteet,
- 4 Julkisten yleisradioyhtiöiden lisäksi koko Tanskan televisiomarkkinoilla toimii kaupallisia televisioyhtiöitä. Niitä ovat muun muassa yhtäältä Viasat Broadcasting UK Ltd (jäljempänä Viasat) ja toisaalta yhteenliittymä, jonka muodostavat SBS TV A/S ja SBS Danish Television Ltd -nimiset yhtiöt (jäljempänä SBS).
- 5 TV2/Danmark perustettiin alun perin valtion myöntämällä korollisella lainalla, ja sen toimintaa oli Danmarks Radion toiminnan tavoin tarkoitus rahoittaa kaikkien tanskalaisten televisionkatselijoiden maksamista lupamaksuista saatavalla tuotolla. Lainsäätäjä päätti kuitenkin, että Danmarks Radiosta poiketen TV2/Danmarkilla olisi mahdollisuus saada myös muun muassa mainostoiminnan tuotto.
- 6 SBS Broadcasting SA/Tv Danmarkin 5.4.2000 tekemän kantelun johdosta komissio tutki TV2/Danmarkin rahoitusjärjestelmää Tanskan toimenpiteistä TV2/Danmarkin hyväksi 19.5.2004 tehdyssä päätöksessään 2006/217/EY (EUVL 2006, L 85, s. 1; jäljempänä TV2 I -pätös). Kyseinen päätös kattoi vuoden 1995 ja vuoden 2002 välisen ajanjakson, ja se koski seuraavia toimenpiteitä: lupamaksutulot, TV2/Danmarkin rahoittamiseen tarkoitettujen varojen (TV2-Fonden ja Radiofonden) siirrot, tilapäisesti myönnetty summat, vapautus yhtiöverosta, TV2/Danmarkille sitä perustettaessa myönnetty korko- ja lyhennysvapaat lainat, käyttöpääomallainan valtiontakausta ja suotuisat ehdot maksulle, joka TV2/Danmarkin on suoritettava valtakunnallisen lähetystaajuuden käytöstä (jäljempänä yhdessä asianomaiset toimenpiteet). Komission tutkimus koski myös TV2/Danmarkille myönnettyä lupaa käyttää paikallistaajuuksia verkotetusti ja kaikilla yhteisantennien omistajilla olevaa velvoitetta lähettää TV2/Danmarkin julkisen palvelun ohjelmia laitteistollaan.
- 7 Asianomaisten toimenpiteiden tutkinnan päätteeksi komissio katsoi, että ne olivat SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea sillä perusteella, että TV2/Danmarkin rahoitusjärjestelmä, jolla pyrittiin korvaamaan kyseisen yrityksen tarjoamasta julkisesta palvelusta aiheutuneet kustannukset, ei täyttänyt toista ja neljättä edellytystä niistä neljästä edellytyksestä, jotka

yhteisöjen tuomioistuin oli vahvistanut 24.7.2003 antamassaan tuomiossa Altmark Trans ja Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415; jäljempänä näiden edellytysten osalta Altmark-edellytykset).

- 8 Komissio päätti lisäksi, että edellä mainitut tuet, jotka Tanskan kuningaskunta oli myöntänyt TV2/Danmarkille vuosina 1995–2002, soveltuivat sisämarkkinoille SEUT 106 artiklan 2 kohdan perusteella lukuun ottamatta 628,2 miljoonan Tanskan kruunun (DKK) (noin 85 miljoonaa euroa) suuruisia summaa, jonka se luonnehti liian suureksi korvaukseksi. Se määräsi siten Tanskan kuningaskunnan perimään kyseisen määrän takaisin korkoineen TV2/Danmarkilta.
- 9 TV2 I -päätöksestä nostettiin neljä kumoamiskannetta yhtäältä TV2/Danmarkin (asia T-309/04) ja Tanskan kuningaskunnan (asia T-317/04) ja toisaalta TV2/Danmarkin kilpailijoiden Viasatin (asia T-329/04) ja SBS:n (asia T-336/04) toimesta.
- 10 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumosi mainitun päätöksen 22.10.2008 antamallaan tuomiolla TV2/Danmark ym. v. komissio (T-309/04, T-317/04, T-329/04 ja T-336/04, EU:T:2008:457). Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi tuomiossaan, että komissio oli perustellusti päättänyt, että TV2/Danmarkille annettu julkisen palvelun tehtävä täytti yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien yleisradiopalvelujen määritelmän. Se totesi kuitenkin myös, että TV2 I -päätökseen liittyi useita lainvastaisuuksia.
- 11 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi ensinnäkin tutkiessaan kysymystä siitä, johtivatko TV2 I -päätöksessä tarkoitetut toimenpiteet valtion varojen käyttöön, ettei komissio ollut ottaessaan kantaa siihen, onko kyseiset toimenpiteet luonnehdittava valtion varoiksi, perustellut arviointiaan siitä, että vuosien 1995 ja 1996 mainostulot otettiin de facto huomioon valtion varoina. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi toiseksi, että komission suorittama tutkinta siitä, olivatko toinen ja neljäs Altmark-edellytys täyttyneet, ei perustunut perusteelliseen analyysiin niistä konkreettisista, oikeudellisista ja taloudellisista olosuhteista, joiden mukaisesti TV2/Danmarkille tulevan lupamaksun määrä määritettiin. TV2 I -päätöksestä puuttuivat näin ollen tätä seikkaa koskevat perustelut. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi kolmanneksi, että myös komission arvioinnit, jotka koskivat tuen soveltuvuutta SEUT 106 artiklan 2 kohdan kannalta ja erityisesti liian suuren korvauksen olemassaoloa, olivat puutteellisesti perusteltuja. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan kyseiset puutteelliset perustelut johtuivat siitä, ettei niitä konkreettisia, oikeudellisia ja taloudellisia olosuhteita, jotka ohjasivat TV2/Danmarkille tutkinnan kohteena olevan ajanjakson aikana tulleen lupamaksun määrän määrittämistä, ollut tutkittu perusteellisesti.
- 12 TV2 I -päätöksen kumoamisen jälkeen komissio tarkasteli asianomaisia toimenpiteitä uudelleen. Se kuuli tässä yhteydessä Tanskan kuningaskuntaa ja TV2/Danmarkia ja sai lisäksi huomautuksia kolmansilta osapuolilta.
- 13 Komissio teki kyseisen tutkinnan päätyttyä riidanalaisen päätöksen.
- 14 Kyseinen päätös koskee TV2/Danmarkin osalta vuosina 1995–2002 toteutettuja toimenpiteitä. Komissio on ottanut arvioinnissaan kuitenkin huomioon myös TV2 I -päätöksen jälkeen vuonna 2004 toteutetut pääoman vahvistamista koskevat toimenpiteet.
- 15 Komissio toisti riidanalaisessa päätöksessä näkemyksensä siitä, että asianomaiset toimenpiteet on luonnehdittava SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi valtiontueksi. Se katsoi aluksi, että vuosien 1995 ja 1996 mainostulot olivat valtion varoja, ja päätteli tämän jälkeen valikoivan edun olemassaoloa tarkastaessaan, etteivät asianomaiset toimenpiteet täyttäneet toista ja neljättä Altmark-edellytystä. Vaikka komissio oli TV2 I -päätöksessä päättänyt, että 628,2 miljoonan DKK:n (noin 85 miljoonaa

euroa) suuruinen summa oli liian suuri korvaus, joka oli ristiriidassa SEUT 106 artiklan 2 kohdan kanssa, se katsoi riidanalaisessa päätöksessä, että kyseinen summa oli asianmukainen oman pääoman varanto TV2/Danmarkille. Komissio totesi kyseisen päätöksen päätösosassa seuraavaa:

”1 artikla

Toimenpiteet, jotka Tanska on toteuttanut TV2/Danmarkin hyväksi vuosina 1995–2002 lupamaksuvarojen ja muiden tässä päätöksessä määritettyjen toimenpiteiden muodossa, soveltuvat sisämarkkinoille [SEUT] 106 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla.”

Asian käsittelyn vaiheet unionin yleisessä tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

- 16 TV2/Danmark nosti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 30.12.2011 jättämällään kannekirjelmällä kanteen, jossa vaadittiin riidanalaisen päätöksen osittaista kumoamista.
- 17 TV2/Danmark vaati ensisijaisesti, että unionin yleinen tuomioistuin kumoaa riidanalaisen päätöksen siltä osin kuin komissio oli katsonut, että asianomaiset toimenpiteet ovat SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea.
- 18 TV2/Danmark vaati toissijaisesti, että unionin yleinen tuomioistuin kumoaa riidanalaisen päätöksen siltä osin kuin komissio oli päätellyt, että
 - kaikki asianomaiset toimenpiteet ovat uutta tukea
 - lupamaksutulot, jotka on siirretty vuosina 1997–2002 TV2/Danmarkille ja ohjattu tämän jälkeen TV2/Danmarkin aluetoimituksille, ovat TV2/Danmarkille myönnettyä valtiontukea
 - mainostulot, jotka on siirretty vuosina 1995 ja 1996 sekä TV2-Fondenin toimintaa lopetettaessa vuonna 1997 TV2-Fondenista TV2/Danmarkille, ovat TV2/Danmarkille myönnettyä valtiontukea.
- 19 Valituksenalaisella tuomiolla unionin yleinen tuomioistuin kumosi riidanalaisen päätöksen siltä osin kuin komissio oli katsonut, että TV2/Danmarkille TV2-Fondenin välityksellä maksetut vuosien 1995 ja 1996 mainostulot ovat valtiontukea, ja hylkäsi kanteen muilta osin

Asianosaisten ja muiden osapuolten vaatimukset

- 20 Viasat vaatii valituksessaan, että unionin tuomioistuin
 - kumoaa valituksenalaisen tuomion tuomiolauselman 1 kohdan
 - kumoaa valituksenalaisen tuomion perustelut, joiden nojalla unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että TV2/Danmarkin esittämän ensimmäisen kanneperusteen toinen osa on perusteltu
 - hylkää TV2/Danmarkin, jota Tanskan kuningaskunta tukee, nostaman kumoamiskanteen, ja
 - velvoittaa TV2/Danmarkin ja Tanskan kuningaskunnan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 21 TV2/Danmark vaatii, että unionin tuomioistuin
 - hylkää valituksen ja
 - velvoittaa Viasatin korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

- 22 Tanskan kuningaskunta vaatii unionin tuomioistuinta hylkäämään valituksen.

Valituksen tarkastelu

- 23 Viasat esittää valituksensa tueksi kaksi valitusperustetta.

Ensimmäinen valitusperuste

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

- 24 Viasat väittää ensimmäisessä valitusperusteessaan, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen, kun se katsoi, että vuosien 1995 ja 1996 mainostulot, jotka maksettiin TV2/Danmarkille TV2 Reklamen ja TV2-Fondenin välityksellä, eivät olleet SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja valtion varoja ja että komission ei olisi siis pitänyt luonnehtia niitä riidanalaisessa päätöksessä valtiontueksi.
- 25 Viasat väittää, että kyseiset tulot olivat Tanskan valtion määräysvallassa ja käytettävissä sillä perusteella, että ennen kuin ne ohjattiin TV2/Danmarkille, ne olivat kahden Tanskan valtion määräysvallassa olevan julkisen yrityksen eli TV2 Reklamen ja TV2-Fondenin hallussa. Tämän johdosta se katsoo, että unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan välttämätön mutta riittävä edellytys sille, että mainitut tulot ovat SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja valtion varoja, oli täytynyt, ja näin on näiden samojen tulojen alkuperästä riippumatta.
- 26 Viasat huomauttaa, että nyt käsiteltävässä tapauksessa TV2 Reklame on täysin Tanskan valtion omistuksessa ja määräysvallassa ja että Tanskan valtio on vastuussa kyseisen yrityksen päätöksistä, sillä kulttuuriministeri päätti Tanskan parlamentin valtiovarainvaliokunnan suostumuksella TV2 Reklamen voittojen osoittamisesta.
- 27 Viasatin mukaan asianomaisten varojen siirtäminen TV2-Fondenin välityksellä ei vaikuta millään tavalla niiden luonteeseen valtion varoina, koska myös TV2-Fonden on Tanskan valtion määräysvallassa oleva julkinen yritys.
- 28 Viasat katsoo, että näiden olosuhteiden vuoksi nyt käsiteltävä asia eroaa hyvin selvästi asioista, jotka olivat johtaneet 13.3.2001 annettuun tuomioon PreussenElektra (C-379/98, EU:C:2001:160) ja 5.3.2009 annettuun tuomioon UTECA (C-222/07, EU:C:2009:124), joissa oli kyse tilanteista, joissa kyseessä olevat varat eivät missään vaiheessa poistuneet yksityiseltä sektorilta.
- 29 Komissio katsoo Viasatin tavoin, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisia virheitä, kun se katsoi, että TV2 Reklamen TV2/Danmarkille TV2-Fondenin välityksellä siirtämät tulot eivät olleet SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja valtion varoja ja että komissio oli arvioinut ja soveltanut toista Altmärk-edellytystä riidanalaisessa päätöksessä virheellisesti.
- 30 TV2/Danmark ja Tanskan kuningaskunta riitauttavat kyseisen argumentaation.
- 31 Ne väittävät lähinnä, että kyseessä olevat mainostulot eivät olleet valtion varoja eivätkä näin ollen valtiontukea sillä perusteella, että ne eivät olleet peräisin Tanskan valtiolta vaan TV2/Danmarkin toiminnasta, ja että sillä, että TV2 Reklame ja TV2-Fonden olivat Tanskan valtion omistamia ja sen määräysvallassa olevia julkisia yksiköitä, ei ole tältä osin merkitystä.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 32 Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan toimenpiteen luonnehtiminen SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi tueksi edellyttää, että kaikki kyseisessä määräyksessä tarkoitettut edellytykset täyttyvät (ks. tuomio 17.7.2008, Essent Netwerk Noord ym., C-206/06, EU:C:2008:413, 63 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 33 Mainitussa määräyksessä esitetään neljä edellytystä. Ensinnäkin kyseessä on oltava valtion toimenpide tai valtion varoilla toteutettu toimenpide. Kyseisen toimenpiteen on toiseksi oltava omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Kolmanneksi toimenpiteellä on annettava etua sille, joka on toimenpiteen kohteena. Neljänneksi toimenpiteen on vääristettävä tai uhattava vääristää kilpailua (ks. tuomio 24.7.2003, Altmark Trans ja Regierungspräsidium Magdeburg, C-280/00, EU:C:2003:415, 75 kohta; tuomio 17.7.2008, Essent Netwerk Noord ym., C-206/06, EU:C:2008:413, 64 kohta ja tuomio 19.12.2013, Association Vent De Colère! ym., C-262/12, EU:C:2013:851, 15 kohta).
- 34 Nyt käsiteltävässä tapauksessa ainoastaan ensimmäinen näistä edellytyksistä on riidanalainen.
- 35 Kyseisestä edellytyksestä, että etu on myönnetty suoraan tai välillisesti valtion varoista, on muistutettava, että toimenpiteet, joilla ei siirretä valtion varoja, voivat kuulua SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun tuen käsitteen alaan (ks. mm. tuomio 16.5.2002, Ranska v. komissio, C-482/99, EU:C:2002:294, 36 kohta; tuomio 30.5.2013, Doux Élevage ja Coopérative agricole UKL-ARREE, C-677/11, EU:C:2013:348, 34 kohta ja tuomio 19.12.2013, Association Vent De Colère! ym., C-262/12, EU:C:2013:851, 19 kohta).
- 36 Tuossa määräyksessä tarkoitetun valtion varoilla toteutetun toimenpiteen käsitteen on siten tarkoitus kattaa valtion suoraan myöntämien etujen lisäksi sellaisen julkisen tai yksityisen elimen välityksellä myönnettyt edut, jonka valtio on nimennyt tai perustanut tuen hallinnoimista varten (ks. tuomio 13.3.2001, PreussenElektra, C-379/98, EU:C:2001:160, 58 kohta; tuomio 30.5.2013, Doux Élevage ja Coopérative agricole UKL-ARREE, C-677/11, EU:C:2013:348, 26 kohta ja tuomio 19.12.2013, Association Vent De Colère! ym., C-262/12, EU:C:2013:851, 20 kohta).
- 37 Unionin oikeudessa ei nimittäin voida hyväksyä sitä, että valtiontukia koskevat oikeussäännöt voitaisiin kiertää pelkästään sillä, että luodaan sellaisia riippumattomia toimielimiä, joiden tehtävänä on tukien jakaminen (ks. tuomio 16.5.2002, Ranska v. komissio, C-482/99, EU:C:2002:294, 23 kohta).
- 38 Lisäksi on muistutettava, että unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 107 artiklan 1 kohta koskee kaikkia rahavaroja, joita viranomaiset voivat tosiasiallisesti käyttää tukeakseen yrityksiä, ilman että sillä seikalla olisi merkitystä, kuuluvatko nämä varat pysyvästi valtion omaisuuteen. Tästä seuraa, että vaikka kyseistä toimenpidettä vastaavat rahamäärät eivät ole pysyvästi valtion hallinnassa, ne voidaan luokitella valtion varoiksi jo sillä perusteella, että ne ovat jatkuvasti valtion määräysvallassa ja siis toimivaltaisten kansallisten viranomaisten käytettävissä (ks. tuomio 16.5.2002, Ranska v. komissio, C-482/99, EU:C:2002:294, 37 kohta; tuomio 17.7.2008, Essent Netwerk Noord ym., C-206/06, EU:C:2008:413, 70 kohta; tuomio 30.5.2013, Doux Élevage ja Coopérative agricole UKL-ARREE, C-677/11, EU:C:2013:348, 35 kohta ja tuomio 19.12.2013, Association Vent De Colère! ym., C-262/12, EU:C:2013:851, 21 kohta).
- 39 Tästä seuraa, että kun julkisten yritysten varat ovat valtion määräysvallassa ja siis sen käytettävissä, kyseiset varat kuuluvat SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun valtion varojen käsitteen alaan. Valtio voi nimittäin käyttämällä määräävää vaikutusvaltaansa kyseisiin yrityksiin ohjata niiden varojen käyttöä rahoittaakseen tarvittaessa muille yrityksille myönnettäviä erityisiä etuja (ks. vastaavasti tuomio 16.5.2002, Ranska v. komissio, C-482/99, EU:C:2002:294, 38 kohta).

- 40 Sillä, että asianomaisia varoja hallinnoivat viranomaisesta erilliset yksiköt tai että ne ovat yksityistä alkuperää, ei ole tältä osin merkitystä (ks. vastaavasti tuomio 2.7.1974, Italia v. komissio, 173/73, EU:C:1974:71, 35 kohta ja tuomio 8.5.2003, Italia ja SIM 2 Multimedia v. komissio, C-328/99 ja C-399/00, EU:C:2003:252, 33 kohta).
- 41 Kuten unionin yleinen tuomioistuin toteaa valituksenalaisen tuomio 176 kohdassa, vuosien 1995–1996 aikana TV2/Danmark ei itse myynyt mainosaikaansa vaan tästä vastasi ulkopuolinen yhtiö, TV2 Reklame, ja tästä myynnistä saatu tuotto siirrettiin TV2/Danmarkille TV2-Fondenin välityksellä.
- 42 Tältä osin ei ole kiistetty sitä, etteivätkö TV2 Reklame ja TV2-Fonden olisi TV2/Danmarkin tavoin Tanskan valtion omistamia julkisia yrityksiä ja etteikö niiden tehtäväksi olisi annettu hoitaa mainitun mainosajan myynnistä saatujen tulojen siirtäminen TV2/Danmarkille.
- 43 Sitä kokonaisuutta, jota kautta kyseiset tulot kulkivat siihen saakka, kunnes ne siirrettiin TV2/Danmarkille, säänneltiin Tanskan lainsäädännössä, jonka nojalla valtion erityisesti valtuuttamien julkisten yritysten tehtävänä oli hallinnoida mainittuja tuloja.
- 44 Kyseessä olevat tulot olivat tästä syystä julkisessa määräysvallassa ja valtion, joka saattoi päättää niiden osoittamisesta, käytettävissä.
- 45 Tämän tuomion 35–40 kohdassa mieleen palautetun unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön perusteella kyseessä olevat tulot ovat SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja valtion varoja.
- 46 Tästä seuraa, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen, kun se katsoi valituksenalaisen tuomion 220 kohdassa, että vuosien 1995 ja 1996 tulot, jotka olivat peräisin TV2 Reklamen myymästä TV2/Danmarkin mainosajasta ja jotka siirrettiin TV2/Danmarkille TV2-Fondenin välityksellä, eivät olleet valtion varoja ja että komissio oli siis luonnehtinut ne virheellisesti valtiontueksi.
- 47 Kuten tämän tuomion 40 kohdassa on jo huomautettu ja toisin kuin valituksenalaisen tuomion 211 kohdasta ilmenee, sillä, että kyseiset tulot, jotka tulivat mainostajilta, olivat yksityistä alkuperää, ei ole tältä osin vaikutusta eikä sillä ole merkitystä siltä osin kuin on kyse siitä, olivatko ne Tanskan viranomaisten määräysvallassa.
- 48 Unionin yleinen tuomioistuin katsoi lisäksi virheellisesti valituksenalaisen tuomion 208 ja 212 kohdassa, että julkisten yritysten hallinnoimat varat voivat olla silloin, kun ne ovat peräisin kolmansilta, valtion varoja ainoastaan, jos niiden omistajat ovat antaneet ne vapaaehtoisesti valtion käyttöön tai hylänneet ne ja valtio on vastannut niiden hallinnoinnista.
- 49 Toisin kuin unionin yleinen tuomioistuin väittää, tällaiselle perustelulle ei näet ole mitään perustaa unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä.
- 50 Sama koskee niitä valituksenalaisen tuomion 214, 215 ja 217 kohdassa esitettyjä perusteluja, joiden mukaan pelkästään se osa näistä tuloista, jota ei kulttuuriministerin päätöksellä siirretty TV2/Danmarkille, saattoi olla valtion varoja, ja ettei erilaista päätelmää voida tehdä sen perusteella, ettei velvollisuutta siirtää mainitut tulot joka vuosi TV2-Fondenilta TV2/Danmarkille ollut olemassa.
- 51 Kuten tämän tuomion 41–44 kohdassa on todettu, se, että kyseessä olevat mainostulot olivat valtion määräysvallassa, perustui siihen, että ne olivat Tanskan valtion omistamien julkisten yritysten hallinnoimia. Lisäksi on selvää, että kulttuuriministerillä oli Tanskan lainsäädännön mukaan mahdollisuus päättää, että kyseiset tulot osoitetaan muuhun tarkoitukseen kuin siirrettäviksi TV2-Fondenille.

- 52 Nyt käsiteltävässä asiassa kyseessä olevaa tilannetta ei lopuksi voida verrata tilanteeseen, josta oli kyse asiassa, joka johti 13.3.2001 annettuun tuomioon PreussenElektra (C-379/98, EU:C:2001:160), jossa katsottiin, että yksityisille sähköjakeluyrityksille asetettuun velvoitteeseen ostaa kiinteillä vähimmäishinnoilla uusiutuvista energialähteistä tuotettua sähköä ei liittynyt valtion varojen suoraa tai välillistä siirtämistä tällaista sähköä tuottaville yrityksille (ks. tuomio 13.3.2001, PreussenElektra, C-379/98, EU:C:2001:160, 59 kohta; tuomio 17.7.2008, Essent Netwerk Noord ym., C-206/06, EU:C:2008:413, 74 kohta ja tuomio 19.12.2013, Association Vent De Colère! ym., C-262/12, EU:C:2013:851, 34 kohta).
- 53 Viimeksi mainittu asia koski näet yksityisiä yrityksiä, joita kyseessä oleva jäsenvaltio ei ollut valtuuttanut hallinnoimaan valtion varoja, vaan joita sitoi velvollisuus tehdä ostot omilla varoillaan (ks. tuomio 17.7.2008, Essent Netwerk Noord ym., C-206/06, EU:C:2008:413, 74 kohta; tuomio 19.12.2013, Association Vent De Colère! ym., C-262/12, EU:C:2013:851, 35 kohta ja määräys 22.10.2014, Elcogás, C-275/13, ei julkaistu, EU:C:2014:2314, 32 kohta).
- 54 Mainitussa asiassa kyseessä olevia varoja ei voitu myöskään pitää valtion varoina, koska ne eivät millään hetkellä olleet valtion määräysvallassa (ks. tuomio 19.12.2013, Association Vent De Colère! ym., C-262/12, EU:C:2013:851, 36 kohta ja määräys 22.10.2014, Elcogás, C-275/13, ei julkaistu, EU:C:2014:2314, 32 kohta).
- 55 Kuten on jo huomautettu, nyt käsiteltävä asia koskee kuitenkin julkisia yrityksiä, tässä tapauksessa TV2 Reklamea ja TV2-Fondenia, jotka Tanskan valtio on perustanut, jotka ovat sen omistuksessa ja jotka se on valtuuttanut hallinnoimaan toisen julkisen yrityksen eli TV2/Danmarkin mainosajan myynnistä saatuja tuloja, joten kyseiset tulot olivat Tanskan valtion määräysvallassa ja sen käytettävissä.
- 56 Unionin yleinen tuomioistuin teki siis oikeudellisen virheen, kun se katsoi valituksenalaisen tuomion 213 kohdassa, että nyt käsiteltävässä asiassa kyseessä oleva tilanne vastasi tilannetta, josta oli kyse 13.3.2001 annetun tuomion PreussenElektra (C-379/98, EU:C:2001:160) taustalla olevassa asiassa.
- 57 Tämän perusteella Viasatin valituksensa tueksi esittämä ensimmäinen valitusperuste on hyväksyttävä ja valituksenalainen tuomio on kumottava siltä osin kuin siinä kumotaan riidanalainen päätös siltä osin kuin komissio oli katsonut, että TV2/Danmarkille TV2-Fondenin välityksellä maksetut vuosien 1995 ja 1996 mainostulot olivat valtiontukea.

Toinen valitusperuste

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

- 58 Viasat moittii toisessa valitusperusteessaan unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että se on valituksenalaisen tuomion 106 kohdassa katsonut, että riidanalaisessa päätöksessä oli tehty oikeudellinen virhe siltä osin kuin on kyse toisen Altmark-edellytyksen ulottuvuudesta.
- 59 Viasatin mukaan unionin yleinen tuomioistuin ei ole myöskään nojautunut arvioinnissaan tältä osin riidanalaisessa päätöksessä itsessään esitettyihin perusteluihin vaan siihen tulkintaan, jonka komissio oli omaksunut siitä asian käsittelyn kuluessa. Se on näin tehdessään siis ylittänyt valvontavaltansa rajat.
- 60 Viasat väittää tältä osin, että toisin kuin unionin yleinen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 97, 99 ja 104–106 kohdassa, mainitun päätöksen merkityksellisissä perustelukappaleissa ei todeta lainkaan, että toinen Altmark-edellytys ”sisältää ajatuksen korvauksen saajan tehokkuudesta”.

- 61 Viasat katsoo, että kyseinen edellytys merkitsee, että parametrit, joiden nojalla korvaus lasketaan, on vahvistettu etukäteen objektiivisesti ja avoimesti, ja että sillä pyritään välttämään julkisen palvelun käsitteen väärinkäyttö.
- 62 Komissio yhtyy Viasatin argumentaatioon. Se huomauttaa, että se on tänään annetun tuomion TV2/Danmark v. komissio taustalla olevan asian C-649/15 P, jossa on kyse TV2/Danmarkin valituksenalaisesta tuomiosta tekemästä valituksesta, yhteydessä pyytänyt unionin tuomioistuinta korvaamaan perustelut siltä osin kuin unionin yleinen tuomioistuin on todennut, että toinen Altmark-edellytys oli täyttynyt TV2/Danmarkille myönnetyn valtiontuen osalta.
- 63 TV/Danmark ja Tanskan kuningaskunta katsovat, ettei toista valitusperustetta voida ottaa tutkittavaksi sillä perusteella, että Viasatilla ei ole intressiä, jonka nojalla unionin tuomioistuin voisi valvoa tätä toista edellytystä koskevat valituksenalaisen tuomion perustelut, koska kyseisen tuomion tuomiolauselma on Viasatin kannalta suotuista eikä siinä ole mitään mainittua edellytystä koskevaa seikkaa.
- 64 TV/Danmark väittää asiakysymyksen osalta, että unionin yleinen tuomioistuin on perustanut arviointinsa toisen Altmark-edellytyksen ulottuvuudesta sekä riidanalaisen päätöksen perusteluihin että komission siitä oikeudenkäyntimenettelyn kirjallisessa vaiheessa esittämään tulkintaan.
- 65 TV2/Danmark katsoo joka tapauksessa, että nyt käsiteltävässä tapauksessa korvauksen laskentaparametrit oli vahvistettu etukäteen objektiivisesti ja avoimesti.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 66 On huomautettava, että unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 169 artiklan 1 kohdassa määrätään, että ”valituksessa voidaan vaatia unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion tuomiolauselmaan sisältyvän lopputuloksen kumoamista kokonaan tai osittain”.
- 67 Käsiteltävässä tapauksessa Viasatin toiseen valitusperusteeseen liittyvillä valituksen vaatimuksilla ei pyritä kyseenalaistamaan valituksenalaisen tuomion tuomiolauselman 1 kohdan mukaista päätöksen 2011/839 kumoamista eikä riitauttamaan kyseisen tuomion 2 kohdan mukaista mainitun kanteen hylkäämistä muilta osin, vaan ne kohdistuvat valituksenalaisen tuomion perusteluihin, jotka koskevat sitä, miten komissio on soveltanut toista Altmark-edellytystä, ja jotka eivät ole osa valituksenalaisen tuomion tuomiolauselmaa.
- 68 Lisäksi on huomautettava, että Viasat myöntää itse, että sen toinen valitusperuste koskee valituksenalaisen tuomion sellaista osaa, jolla ei ole erikseen tarkasteltuna vaikutusta valituksenalaisen tuomion tuomiolauselmaan.
- 69 Tästä seuraa, että Viasatin valituksensa tueksi esittämä toinen valitusperuste on jätettävä tutkimatta.

Kanne unionin yleisessä tuomioistuimessa

- 70 Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 61 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan unionin tuomioistuin kumoaa unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun, jos muutoksenhaku todetaan aiheelliseksi. Se voi joko itse ratkaista asian lopullisesti, jos asia on ratkaisukelpoinen, tai palauttaa asian unionin yleisen tuomioistuimen ratkaistavaksi.
- 71 Nyt käsiteltävässä tapauksessa unionin tuomioistuin katsoo, että TV2/Danmarkin nostama kanne, jossa vaaditaan riidanalaisen päätöksen kumoamista, on ratkaistava lopullisesti.

72 Tältä osin on riittävää huomauttaa, että tämän tuomion 35–56 kohdassa esitetyistä syistä TV2/Danmarkin kolmannen toissijaisen vaatimuksensa tueksi esittämä neljäs kanneperuste on hylättävä.

73 TV2/Danmarkin kanne on näin ollen hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

74 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 184 artiklan 2 kohdassa määrätään, että jos valitus hyväksytään ja unionin tuomioistuin itse ratkaisee riidan lopullisesti, se tekee ratkaisun oikeudenkäyntikuluista.

75 Kyseisen työjärjestyksen 138 artiklan 3 kohdan, jota sovelletaan saman työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla valituksen käsittelyyn, mukaan on niin, että jos asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi, kukin asianosainen vastaa omista kuluistaan. Unionin tuomioistuin voi kuitenkin päättää, että asianosainen vastaa omien kulujensa lisäksi osasta toisen asianosaisen kuluja, jos tämä on perusteltua asiassa ilmenneiden seikkojen vuoksi.

76 Nyt käsiteltävässä tapauksessa on niin, että vaikka toinen Viasatin valituksensa tueksi esittämistä valitusperusteista on hyväksytty ja vaikka valituksenalainen tuomio on kumottu, näin ei ole kuitenkaan toisen valitusperusteen osalta, jonka unionin tuomioistuin on jättänyt tutkimatta.

77 Tämän johdosta yhtäältä TV2/Danmarkin on vastattava omista oikeudenkäyntikuluistaan, minkä lisäksi se on velvoitettava korvaamaan puolet Viasatille nyt käsiteltävän valituksen yhteydessä aiheutuneista oikeudenkäyntikuluista ja kaikki Viasatille ensimmäisessä oikeusasteessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, ja toisaalta Viasatin on vastattava nyt käsiteltävän valituksen yhteydessä aiheutuneiden omien oikeudenkäyntikulujensa toisesta puolikkaasta.

78 Koska komissio ei ole vaatinut muodollisesti TV2/Danmarkin velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut, on päätettävä, että komissio vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

79 Työjärjestyksen 140 artiklan 1 kohdassa, jota sovelletaan työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla valituksen käsittelyyn, määrätään, että jäsenvaltiot ja toimielimet, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

80 Tanskan kuningaskunta, joka on ollut väliintulijana ensimmäisessä oikeusasteessa, vastaa näin ollen omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Unionin yleisen tuomioistuimen 24.9.2015 antama tuomio TV2/Danmark v. komissio (T-674/11, EU:T:2015:684) kumotaan siltä osin kuin siinä kumotaan Tanskan toimenpiteistä (C 2/03) TV2/Danmarkin hyväksi 20.4.2011 annettu komission päätös 2011/839/EU siltä osin kuin Euroopan komissio katsoi, että TV2/Danmarkille TV2-Fondenin välityksellä maksetut vuosien 1995 ja 1996 mainostulot olivat valtiontukea.

2) Valitus hylätään muilta osin.

3) TV2/Danmark A/S:n nostama kumoamiskanne päätöksestä 2011/839 hylätään.

4) TV2/Danmark A/S vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se velvoitetaan korvaamaan lisäksi puolet Viasat Broadcasting UK Ltd:lle tämän valituksen yhteydessä aiheutuneista oikeudenkäyntikuluista ja kaikki Viasatille ensimmäisessä oikeusasteessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

- 5) **Viasat Broadcasting UK Ltd vastaa tähän valitukseen liittyvien oikeudenkäyntikulujensa toisesta puolikkaasta.**
- 6) **Euroopan komissio ja Tanskan kuningaskunta vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Allekirjoitukset